

Zeventigplus

Gerard Ouweneel

Maandag 15 oktober 2007. Op Texel is bij de Robbenjager een Pallas' Boszanger te zien. De Dutch Birdingweek begon net, dus op de dijk staat een drom vogelaars te smullen van het vele dat een Pallas biedt. Apart, een eindje van de kluit vogelaars vandaan, staat Wil Jansen. Kaarsrecht, klassieke pet, fraai tweedjasje, stropdas. Kortom de stijlvolle outfit van een vogelaar die ruim op weg is naar de leeftijd van de zeer, zeer sterken. Hij geniet eveneens van de Pallas, met in hetzelfde bosje zelfs ook nog een even langskomende Bladkoning. 'Wat doet die oude man hier?', vraagt iemand in de groep. Dat schiet Harm Jan in het verkeerde keelgat. 'Die oude man heeft meer vogelsoorten gezien dan jij in je hele leven zult zien,' voegt hij de nog in zijn Sturm-und-Drang-periode verkerende vogelaar toe. Die zwijgt, hetgeen wel zo verstandig is. Want voor hem is ter hopen dat óók hij nog op 87-jarige leeftijd op een Texelse dijk van een Pallas zal kunnen genieten.

Een enigszins meewarige bejegening van zeventigplus-vogelaars zie je wel meer. Andersom trouwens ook, zij het om andere redenen. Op het DeltaVogelNetwerk viel de boodschap te lezen: 'Bedankt voor het berichtje over de Roerdomp. Neem je vader ook een keer mee naar deze mooie vogel, dan kan hij ook eens over iets anders praten dan over die ouderwetse folkmuziek!' Die zin was duidelijk. Die vader was nog net welkom, maar hij moet niet gaan ouwehoeren over zaken die niets met vogels hebben te maken. Het ouder worden is een voortsluipend proces, zeker ook voor vogelaars. Ik ben mij ervan bewust spiegelglad ijs te betreden, maar geef desondanks hieronder toch wat ervaringen door die voor collega-

vogelaars wellicht enige signaalwaarde hebben. Het zijn zelf opgedane zaken, aangevuld met bekentenissen van lieden als Frans Kooymans, Niek Marra senior, Jan Regeer en Jules Philippona, vogelaars die als Wil Jansen met een benijdenswaardig elan tot op hoge leeftijd eropuit trokken of dat nog doen en in het veld nog van alles klaarmaakten. Nogmaals, het is een heikel onderwerp. Als troost moge dienen dat de volgorde van de vermelde 'signalen' strikt willekeurig is, dat deze zich gefaseerd over een lange periode voltrekken en dat ze lang niet zullen opgaan voor iedereen. Aan de andere kant is het lijstje welzeker onvolledig.

Vroeg of laat komt het moment dat een metgezel met opgestoken vinger uitroept... 'Bladkoning' of 'Sprinkhaanzanger'. Maar jij vermag de vogel niet te horen. In de toekomst zal blijken dat de bewuste excursie een tijdbaken was. Meer dan voorheen moet men zich er wat meer toe gaan zetten om alles weer overhoop te halen om weg te gaan. Ga je een paar dagen op vogelreis, in binnen- of buitenland, dan groeit de hoeveelheid rommel die mee moet evenredig met het stijgen van de leeftijd. Het aandeel aan medicijnen in de bagage groeit onevenredig.

Op sjouw met een stel vertrouwde vogelvrienden werd een stilzwijgende afspraak van kracht wie zorgdraagt voor de thee, de koffie, verder toebehoren en de stoeltjes.

Er is een voorkeur om op excursie te gaan met oude vrienden. Met hen valt tenminste te praten over de terreinen en vogels van vroeger. Trouwens, al die jonge vogelaars ken je nauwelijks. Maar vaak zijn ze wel verrekte goed. Om niet hele-

maal geïsoleerd te raken is die DBA-uitgave 'aan de andere kant van de kijker' daarom niet zo gek.

Vroeger, bij een vogeltrip in den vreemde, was er ergernis indien een deelnemer op het afgesproken tijdstip aanvang excursie te laat was. Nu merk je dat de deelnemers bij herhaling op jou moeten wachten. Om niets te missen, was je altijd attent op dicht bij de gids te blijven. Nu blijkt je vaak hekkensluis te zijn, een positie waarin men gemakkelijk wat 'absent-minded' raakt.

Steeds vaker komt het voor dat collega-vogelaars al een poos ach-en-och roepen bij het genieten van een fijne soort, terwijl jij de bewuste vogel nog niet vermag te ontdekken en tobt: 'moet ik dit gemis nu alweer bekennen?'

Een groeiende bewondering voor collega's die van iedere vogelsoort van onze mondiale avifauna subiet in staat zijn te vertellen of ze hem al dan niet zagen, inclusief waar en wanneer.

Ik kan nog wel even doorgaan. Bijvoorbeeld hoe bij een gunstige windvoorspelling voor Breskens, bij het besluit om de volgende ochtend te gaan onlosmakelijk de gedachte langsflitst 'dat betekent om vier uur op'. Of de toenemen-

de behoefte aan comfort, die onder andere blijkt uit een kritischer kijk op transportmiddelen. Onlangs in Noord-Borneo verplaatsten wij ons in een busje van Oost-Aziatische makelij, zoals trouwens vrijwel alle busjes op deze wereld inmiddels zijn. Thans nog zijn Oost-Aziaten aanzienlijk tengerder van postuur dan wij, dus ook die busjes. Toen op zekere dag Adrie van der Heiden en ik ons voor de zoveelste maal door het voertuigje naar achteren hadden gewerkt, neuriede ik onwillekeurig wijlen Louis Davids' deuntje over de olieman en zijn Fordje. De link gold de echtgenote van de olieman 'die haar meer dan ongewone dikte, etapsgewijs deel voor deel in het vehikel wrikte. Adrie kon het plaatsen.

Een paar weken later was Wil Jansen op de Landelijke Dag in Nijmegen. Hij behoorde bij de eersten die 'De Vereeniging' betraden, want: 'Dan kan ik in alle rust rondneuzen in de boekenstands'. Met de trein gekomen vanuit Amsterdam-Noord. Pet, tweedjasje, stropdas... stijl.

Zevenentachtig jaar! Ik teken ervoor en ik denk die vogelaar die wat smalend sprak over 'die oude man', ook.